

Xin nhn mnh bài này ch nói v ti n h u t c ‘Social Security Benefits’ ch không ph i là ti n SSI.

Bài viết d i đây ph n n trích d ch t bài “25 Top Questions & Answers On Social Security” c a tác g a Stan Hinden , đng trên t p chí AARP Bulletin (12/2010). Xin nhn mnh bài này ch nói v ti n h u t c ‘Social Security Benefits’ ch không ph i là ti n SSI.

Trong khi chính quy n Obama và đng C ng Hòa đng v t n v c t gi m ngân sách , ng i đng th h ng ti n Social Security, Medicare , Medicaid h i h p vì không hi u i g m “c t ngân sách” có tha tào cho các tr c p này không vì:

- Social Security, Medicare và Medicaid chi m t i trên 40% ngân sách qu c gia.

- Hi n có 53.6 tri u ng i M h ng ti n Social Security Benefits (t đây xin viết t t là SS) trong đó 4.3 tri u tr em lĩnh tr c p hàng tháng

- 49% ng i lao đng t 55 tu i tr lên cho bi t h ch dành d m đ c d i \$50,000 cho tu i h u trí

- Trung bình ti n h u trí cho m i ng i là \$1,172/tháng

- 24% góa ph trên 65 tu i hoàn toàn s ng nh ti n h u trí

D i đây là các câu h i thông đng nh t.

1. H i: Tôi s p 62 tu i và đ đnh v h u. Tôi s b t đ u nh th nào?

Đáp: Hãy lập thẻ xin tiền SS khoảng 3 tháng trước khi xin tiền trợ cấp bằng cách đăng ký trên website: socialsecurity.gov/retireonline hoặc gọi cho số 1-800-772-1213. Hãy sẵn sàng các giấy tờ sau: thẻ an sinh xã hội, khai sinh, bảng quố c tịch (nếu không sinh tại Mỹ), hoặc thẻ xanh và W-2 của năm trước hoặc giấy khai thu (nếu self-employed)

—

2. Hỏi: Tiền hưu của tôi được tính toán như thế nào?

—

Đáp: Tiền hưu được tính theo tổng số tiền mình đã kiếm được và đợt đóng góp vào 35 năm mà mình kiếm được như thuế. Một khác, người có lợi ích thấp được hưởng phần trăm cao hơn người có lợi ích cao.

—

Năm 2010, tiền hưu trung bình là \$1,172/tháng. Dĩ nhiên khi lĩnh hưu non thì tiền hưu ít hơn khi lĩnh đủ tiền hưu toàn phần (65 hoặc 67 tuổi theo sinh trước hay sau năm 1938 bao nhiêu năm). Giả sử lĩnh tiền SS vào lúc 62 tuổi mà được \$1.000/tháng thì tiền hưu lĩnh vào lúc đủ tuổi hưu toàn phần sẽ là \$1,333 (30% như hưu) hoặc \$1,750 vào tuổi 70. Như người lĩnh vào lúc 62 tuổi vì như lý do khác nhau. Xin cân nhắc hơn thì tốt trước khi quyết định.

—

3 Hỏi: Nếu tái giá, tôi có được hưởng tiền SS dựa trên lao động của người vợ cũ không?

—

Đáp: Có, nếu bạn đã mất số tiền của bạn. Ta không thể hưởng trợ cấp của người vợ cũ tái giá khi chưa đủ 60 tuổi người vợ cũ khi hôn nhân thứ hai chấm dứt do lý do hoặc hôn nhân. Nếu tái giá sau 60 tuổi (50 tuổi nếu tàn tật) thì mình vẫn được hưởng trợ cấp SS theo lao động của người vợ cũ. Khi 62 tuổi thì có quyền chọn trợ cấp SS theo lao động của người vợ cũ hoặc người trợ cấp này cao hơn.

—

4. Hỏi: Tại sao năm nay tiền SS không được điều chỉnh theo giá sinh hoạt (Cost-of-living adjustment, viết tắt là COLA)

—

Đáp: Vì theo CPI (Consumer Price Index) giá sinh hoạt không thay đổi nên tiền SS không tăng

—

5. Hỏi: Tôi 56 tuổi và đang hưởng tiền tàn tật (disability Benefit) Khi nào thì trở về công việc của tôi được coi là thành trở về SS thông thường. Và tiền trở về hàng tháng có thay đổi không?

—

Đáp: Khi đến tuổi hưu toàn phần thì trở về tàn tật sẽ được coi là thành trở về SS thông thường nhưng tiền trở về hàng tháng không thay đổi.

—

6. Hỏi: Người bạn của tôi qua đời lúc 66 tuổi và khi sinh thời không xin tiền SS. Vợ số tiền bạn tôi đóng góp cho quỹ Social Security sẽ ra sao. Các con của bạn tôi có lãnh được tiền SS của bạn không?

—

Đáp: Tiền ta đóng thu SS được chuyển vào quỹ ngân quỹ dùng để trả về SS cho người lao động hưu để di chúc, và gia đình, kể cả người góa và con cái (nếu thừa quá tuổi).

—

7. Hỏi: Chúng tôi sẽ an lý di. Chúng tôi muốn ghi vào biên bản thừa kế rằng tôi sẽ không lãnh tiền SS theo lao động của ông ấy. Ông ta có quyền làm như vậy không?

—

Đáp: Không. Ông ta không có quyền hạn gì về quyền lợi SS của bà cả. Bà vẫn có thể được lãnh tiền SS như người đã ly hôn nếu bà đã lấy ông được ít nhất 10 năm, chưa tái hôn và đã 62 tuổi trở lên nếu tiền hưu do bạn thân mình lao động theo pháp luật hưu hưởng theo lao động của người ly hôn đã ly di.

—

8. Hỏi: Khi đến nhà của mẹ tôi sau khi bà qua đời tôi tìm được các ngân phiếu Social Security phát hành trong thập niên 1980. Tôi có quyền “cash” cái check này không?

—

Đáp: Không. Ngân phiếu SS chỉ có giá trị trong vòng 12 tháng kể từ ngày ký.

—

9. Hỏi: Tôi và ông bạn chung sống đã 7 năm, nếu ly hôn qua đời thì tôi có quyền lãnh SS theo lao động của ông ấy không?

–

Đáp: Điều kiện của bang của bà công nhận hôn nhân ngoài giá thú (common-law marriage) như bà phải có giấy tờ chứng minh được hai người đã chung sống như vợ chồng như ‘Tờ Khai’ có tuyên thệ, giấy mua hoặc thuê nhà, báo hiêm..

–

10. Hỏi: Tiền đóng vào quỹ báo hiêm của tôi có chảy vào chế độ hưu trí cá nhân của tôi và có được trừ tiền lãi không?

–

Đáp: Nếu bạn đang nộp tiền vào quỹ hưu trí, như không đúng. Tiền SS vẫn hành qua hình thức “pay-as-you-go” nghĩa là ngày nay ta trả tiền SS cho những người đang hưởng tiền SS và các người khác. Người lao động đóng 6,2% tiền lương của mình cho tài khoản \$106.800 (nghĩa là tiền kiếm được trên con số \$106.800 không phải đóng thuế SS nữa), phía chủ nhân cũng phải đóng thuế tương đương. Tiền mà họ trả đóng sẽ dùng để trả tiền SS cho ta khi ta về hưu.

–

11. Hỏi: Tôi làm việc ít hơn thời gian quy định để được lĩnh tiền SS. Chẳng tôi thì làm việc để những người đau yếu ốm và không sống được bao lâu nữa. Tôi có được lĩnh tiền SS không?

–

Đáp: Có. Những tiền SS của bà tùy thuộc vào tuổi và hoàn cảnh. Nếu bà là tuổii hưu toàn phần hay già hưu thì bà được lĩnh 100% tiền hưu của người chồng quá cố. Người góa trong khoảng 60 và tuổii hưu toàn phần sẽ được lĩnh tiền SS ít hơn.

–

12. Hỏi : Có ai không bao giờ đóng tiền cho quỹ SS mà vẫn được hưởng tiền SS không?

–

Đáp: Tiền SS là trách nhiệm do ta đã đóng góp vào quỹ SS. Muốn được hưởng tiền SS thì ta phải đóng vào quỹ SS ít nhất 10 năm. Trong vài trường hợp người trong gia đình không lao động như vợ/chồng có thể được lĩnh tiền SS dựa theo lao động của người phụu. Nhưng chỉ có người có dân hợp pháp mới được hưởng quy định này.

–

13. Hỏi: Chẳng tôi mới qua đời. Tôi có quyền nhận gì về tiền SS do bản thân tôi làm việc hoặc tiền SS theo lao động của chẳng tôi không?

–

Đáp: Tiền SS theo hồ sơ của người chồng quá cố chi được trả khi mình đã 60 tuổi (hoặc 50 tuổi nếu tàn phế). Nếu bà đã 60 tuổi thì toàn phần thì bà sẽ được 100% tiền hưu của ông. Nếu chưa lĩnh số tiền thì tiền SS sẽ bắt đầu. Khi 62 tuổi mình có quyền chuyển qua tiền hưu theo hồ sơ lao động của bản thân mình. Những trong mọi trường hợp bà chỉ được lĩnh một lần tiền SS mà mình cần thôi.

–

14. Tôi bắt đầu lĩnh tiền SS từ khi 62 tuổi nhưng vẫn còn đi làm. Vì tôi vẫn đóng tiền thu Social Security vậy tiền SS của tôi có tăng lên không?

–

Đáp: Nếu các năm làm việc của bạn là những năm có lợi ích cao nhất thì cơ quan SSA sẽ tiếp tục tính lợi ích tăng thêm lợi ích SS của mình và tiền SS mỗi tháng 12 của năm tiếp.

–

15. Hỏi: Vì tôi bắt đầu lĩnh tiền SS khi 62 tuổi dựa theo hồ sơ lao động của bà mẹ. Khi tôi về hưu thì tôi có quyền lĩnh tiền hưu theo hồ sơ lao động của tôi không?

–

Đáp: Nếu bà đã đi làm kiếm tiền SS theo cả hai cách thì SSA sẽ trả tiền SS theo lao động của bà trước rồi sẽ bù thêm phần sai biệt nếu SS lĩnh theo lao động của ông nhiều hơn.

–

16. Nếu tôi sống ở nước ngoài tôi có thể xin SSA gửi tiền hưu của tôi tới nơi tôi ở không?

–

Đáp: Nếu là công dân Mỹ, trừ một vài quốc gia, nếu bạn có thể nhận được “check” gửi đến nơi mình sống ở nước ngoài rút tiền từ chi nhánh của mình nếu check hưu được chuyển thông vào chi nhánh của mình.

Nếu về hưu ở Cuba hay Bắc Hàn thì tiền hưu bắt đầu cho đến khi bạn ra khỏi hai nước này và có thể lĩnh tại các quốc gia khác.

Nếu sống ở Việt Nam thì bạn phải điền mẫu SSA-21 và hàng tháng phải đến số quán Mỹ lĩnh “check”. Nếu không phải là công dân Mỹ thì bạn có thể lĩnh tiền SS phải nộp thuế. Nếu chưa tới tuổi hưu toàn phần mà làm việc kinh doanh ở nước ngoài thì phải thông báo cho S quán Mỹ hoặc số SSA. Mọi chi tiết các điều kiện thì xin vào website : www.ssa.gov . rồi click vào phần “Your payment While You Are Outside the United States”

17. Hỏi: Tôi lĩnh tiền SS từ khi 62 tuổi. Tôi nghe nói tôi có thể trả lại tiền SS mà tôi đã lĩnh được sau này lĩnh tiền SS cao hơn. Có đúng như vậy không?

—

Đáp: Đúng, những số tiền trả lại như lương hưu, bao gồm cả tiền ngó i trong gia đình đã lĩnh, tiền Medicare Part B, C và D và tiền thuê không bị khấu trừ. Muốn biết thêm chi tiết xin hỏi nhân viên của SSA.

—

18. Hỏi: Tôi có quyền vay lĩnh tiền trả công thất nghiệp và tiền SS cùng một lúc không?

—

Đáp: Đúng. Tiền trả công thất nghiệp (unemployment benefits) không bị SSA coi là tiền thu nhập hàng năm. Tuy nhiên tiền trả công thất nghiệp (unemployment benefits) có thể bị cắt nếu bạn đã lãnh tiền hưu bổng (pension) hay các trả công hưu khác kể cả tiền SS. Nên liên lạc với sở “unemployment office” của tiểu bang mình để biết rõ.

—

19. Hỏi: Tôi đã 63 tuổi và đang lĩnh tiền SS, nếu tôi đi làm thì tiền SS của tôi có bị cắt không?

—

Đáp: Tùy vào tiền thu nhập của mình. Nếu trong năm tuổi từ 62 đến tuổi hưu toàn phần thì nếu thu nhập một năm trên \$14,160 thì mỗi \$2 kiếm được trên số tiền này tiền SS bị giảm lại \$1, đến khi tuổi năm tuổi hưu toàn phần thì mỗi \$3 tiền kiếm được trên số \$37,680 thì tiền SS bị giảm lại \$1. Vào tháng mình tuổi hưu toàn phần thì giảm hẳn, nghĩa là tiền hưu không bị cắt nữa và SSA sẽ “tính số” để bù lại hoàn số tiền đã bị giảm lại.

—

20. Hỏi: Năm nay tôi 50 tuổi, liệu khi tôi về hưu thì quỹ SS còn không?

—

Đáp: Quỹ SS hiện còn \$2,5 trillion (1 trillion là 1 ngàn tỉ). Theo tính toán của Ban quản trị quỹ SS thì quỹ SS có thể tiếp tục chi trả cho tới năm 2037. Sau năm đó thì quỹ SS chỉ có khả năng trả 78% trả công SS. Quốc Hội đang vận động để điểu chỉnh sao cho quỹ SS có khả năng chi trả đủ cho các năm sau năm 2037. Nghĩa là bạn có thể yên tâm.

—

—